

Συνέντευξη στο “Φιλελεύθερο”

από τον Παύλο Θ. Ιωάννου

Χρηματοοικονομικό Επίτροπο

1. Κύριε Ιωάννου που βρίσκονται σήμερα οι διαδικασίες της διαμεσολάβησης; Έχετε αρχίσει να εξυπηρετείτε τους πολίτες;

Ο τροποποιητικός Νόμος 125(Ι)/2014, ο οποίος παρέχει στο Χρηματοοικονομικό Επίτροπο τη δυνατότητα να διορίζει διαμεσολαβητή στη βάση αίτησης την οποία υποβάλλει πολίτης στο Γραφείο του, προνοεί ότι ο εν λόγω Νόμος τίθεται σε ισχύ τέσσερις (4) μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Με την έναρξη της ισχύος του Νόμου, δηλαδή στις 25/11/2014, το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα πρέπει να ανακοινώσει τότε ακριβώς ο Επίτροπος θα δέχεται αιτήσεις για διορισμό διαμεσολαβητή και να εξυπηρετεί τους πολίτες. Τα ονόματα των διαμεσολαβητών που θα διορίζονται για να παρέχουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης μεταξύ των τραπεζικών ιδρυμάτων και των καταναλωτών με στόχο την αναδιάρθρωση πιστωτικών διευκολύνσεων (δηλαδή, μη εξυπηρετούμενων δανείων) είναι ήδη καταχωρημένα στον Κατάλογο Διαμεσολαβητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι διαμεσολαβητές του Καταλόγου αυτού, οι οποίοι θα τύχουν επιμόρφωσης από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε θέματα αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων, θα αναλαμβάνουν το εν λόγω διαμεσολαβητικό έργο, αφού καταχωρηθούν στον Ειδικό Κατάλογο Διαμεσολαβητών του Γραφείου μου, σύμφωνα με το Νόμο. Το Σεμινάριο αυτό θα διεξαχθεί στις 15 Νοεμβρίου 2014. Αμέσως μετά θα είμαι σε θέση να προβώ στη σύσταση του Ειδικού Καταλόγου Διαμεσολαβητών.

Ενόψει όσων μόλις έχω περιγράψει, όπως ακριβώς καθορίζονται στο Νόμο, δεν έχουμε ακόμα δεκτεί αιτήσεις για διαμεσολάβηση. Εργαζόμαστε όμως συστηματικά, το Υπουργείο Οικονομικών, το Δ.Σ. του Φορέα και ο Επίτροπος για να ετοιμαστεί το Γραφείο μου με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο να δεκτεί αιτήσεις το συντομότερο μετά τις 25/11/2014.

2. Δηλαδή πότε κ. Επίτροπε;

Ο Νόμος είναι σαφής. Είναι το Δ.Σ. του Φορέα που θα καθορίσει την ημερομηνία κατά την οποία το Γραφείο μου θα δέχεται αιτήσεις διορισμού διαμεσολαβητών. Επομένως, δεν είναι δική μου δουλειά να ανακοινώσω την ημερομηνία αυτή. Στην πραγματικότητα, αν το πράξω παρανομώ και δεν έχω πρόθεση να λειτουργώ εκτός των πλαισίων του Νόμου. Ωστόσο, σας διαβεβαιώνω ότι, εδώ και μέρες, έχω αποστείλει στο Δ.Σ. του Φορέα σχετική επιστολή με πολύ σαφές και ρητό περιεχόμενο, σε ότι αφορά στην εν λόγω ημερομηνία.

3. Ποιοι δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση διορισμού διαμεσολαβητή για αναδιάρθρωση δανείων;

Δικαίωμα για υποβολή αίτησης διορισμού διαμεσολαβητή έχουν φυσικά και νομικά πρόσωπα με πιστωτική διευκόλυνση μέχρι €350000 και ενυπόθηκο ακίνητο το οποίο χρησιμοποιείται ως πρώτη κατοικία από τον ιδιοκτήτη. Αίτηση μπορεί να υποβάλει χρεώστης ο οποίος σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία είναι καταναλωτής όπως ορίζεται στο βασικό Νόμο, 84(I)/2010. Σχετικά, ο βασικός νόμος ορίζει ότι καταναλωτής είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή φιλανθρωπικό ίδρυμα ή σωματείο ή ένωση προσώπων ή καταπίστευμα ή ταμείο προνοίας. Ειδικότερα, το άρθρο 10 του ίδιου Νόμου, προνοεί ότι καταναλωτής δύναται να υποβάλει παράπονο στον Επίτροπο εφόσον είναι (α) φυσικό πρόσωπο και (β) νομικό πρόσωπο. Για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ο κύκλος εργασιών τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τις €250000 ετησίως. Για τα άλλα νομικά πρόσωπα, το καθαρό ενεργητικό τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τις €250000.

Επιπρόσθετα, οι πολίτες οι οποίοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση στο Γραφείο μου για διορισμό διαμεσολαβητή, θα πρέπει να γνωρίζουν ότι η νόμιμη έγκρισή της προϋποθέτει επίσης την ικανοποίηση των κριτηρίων της ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟΤΗΤΑΣ του νόμου και της ΕΓΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ υποβολής της. Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο, η διαδικασία διορισμού διαμεσολαβητή ΔΕΝ εφαρμόζεται σχετικά με πιστωτικές διευκολύνσεις σε σχέση με τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση από δικαστήριο της Δημοκρατίας ή βρίσκεται σε εξέλιξη δικαστική διαδικασία ή διαδικασία εκποίησης ακινήτου. Επομένως, οι αιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν ότι, εάν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής τους ισχύει κάποιο από τα παραπάνω, η αίτησή τους θα είναι αδύνατο να ικανοποιηθεί. Θα πρέπει επίσης να υποβάλουν την αίτησή τους εντός των χρονικών πλαισίων τα οποία ορίζει ο νόμος. Αυτό είναι το κριτήριο της εγκαίρως. Δηλαδή, ο χρεώστης έχει τη δυνατότητα να υποβάλει την αίτησή του εντός χρονικού πλαισίου δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή κατάστασης όλων των σχετικών οικονομικών στοιχείων προς το τραπεζικό ίδρυμα όπως καθορίζονται από την οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τις αναδιάρθρωσεις. Σε περίπτωση που δε συμβεί αυτό, ο χρεώστης έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση εντός χρονικού πλαισίου δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή πρότασης για αναδιάρθρωση πιστωτικής διευκόλυνσης σε αυτόν από το ΑΠΙ.

4. Που σταματούν οι δικές σας αρμοδιότητες;

Στα πλαίσια της αρμοδιότητας που μου παρέχει ο Νόμος, είμαι υποχρεωμένος να διορίζω διαμεσολαβητή μετά από υποβολή σχετικής αίτησης χρεώστη αφού το Γραφείο μου διαπιστώσει ότι η αίτηση ικανοποιεί όλες τις υπό του Νόμου καθοριζόμενες προϋποθέσεις για έγκριση. Αφού διορίσω διαμεσολαβητή και διασφαλίσω την ομαλή έναρξη της διαμεσολαβητικής διαδικασίας, ο δικός μου ρόλος στην όλη διαδικασία σταματά, μόλις συγκεντρώσω από το διαμεσολαβητή και τα άλλα δύο Μέρη τα απαιτούμενα από το Νόμο

έγγραφα ολοκλήρωσης της διαμεσολαβητικής διαδικασίας και τα καταχωρήσω στη βάση δεδομένων του Γραφείου μου.

5. Με ποιο τρόπο θα γίνεται ο διορισμός των διαμεσολαβητών και πόσοι περιλαμβάνονται στο σχετικό κατάλογο;

Η διαδικασία επιλογής και διορισμού διαμεσολαβητή σχεδιάστηκε να πραγματοποιείται στη βάση συγκεκριμένου λογισμικού, αυτόματα με χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Έχω μεριμνήσει ώστε η διεκπεραίωση της διαδικασίας να γίνεται με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο για τη διασφάλιση της διαφάνειας της όλης διαδικασίας. Οφείλω εδώ να ευχαριστήσω τη Διεύθυνση και το προσωπικό του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών για την υποστήριξη που μου παρέχουν προς την κατεύθυνση αυτή καθώς επίσης και τις ατέλειωτες ώρες σκληρής δουλειάς που διαθέτουν για έγκαιρη ολοκλήρωση και εφαρμογή των σχετικών σχεδιασμών μου.

Οι δύο βασικές αρχές οι οποίες διέπουν τη δομή και λειτουργία του λογισμικού που θα χρησιμοποιείται είναι η τυχαιότητα και η ισοκατανομή του διαμεσολαβητικού έργου. Έτσι, στο λογισμικό ενσωματώνεται σύστημα τυχαιάς επιλογής για την επιλογή από τον Ειδικό Κατάλογο Διαμεσολαβητών υποψηφίου για διορισμό διαμεσολαβητή, σε κάθε περίπτωση έγκρισης αίτησης διορισμού διαμεσολαβητή.

Με γνώμονα την ισοκατανομή του διαμεσολαβητικού έργου, οι υποθέσεις θα διανέμονται ανάμεσα στους διαμεσολαβητές με τρόπο ώστε όλοι οι διαμεσολαβητές των οποίων τα ονόματα είναι καταχωρημένα στον Ειδικό Κατάλογο Διαμεσολαβητών να αναλαμβάνουν περίπου τον ίδιο αριθμό υποθέσεων. Ο διαμεσολαβητής θα επιλέγεται τυχαία από έναν κατάλογο διαμεσολαβητών, ανάλογα με τον τόπο διαμονής του αιτητή. Για σκοπούς διευκόλυνσης του χρεώστη, κρίθηκε σκόπιμο όπως ο τόπος διεξαγωγής της διαμεσολάβησης να είναι πλησίον του τόπου διαμονής του, δηλαδή στην επαρχία στην οποία βρίσκεται το ενυπόθηκο ακίνητο και το πιθανότερο, χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία του. Επιπρόσθετα για ελαχιστοποίηση του κόστους οδοιπορικών το οποίο θα υποστεί ο διαμεσολαβητής και επειδή το κόστος αυτό δεν μετακυλύετε, σύμφωνα με το νόμο, στους χρήστες της διαμεσολαβητικής διαδικασίας, κρίνεται σκόπιμο, για να ενθαρρύνονται οι διαμεσολαβητές να αναλαμβάνουν υποθέσεις, όπως διεξάγονται διαμεσολαβήσεις εντός της επαρχίας στην οποία διαμένουν. Στον Ειδικό Κατάλογο Διαμεσολαβητών περιλαμβάνονται 220 άτομα, περίπου.

6. Είναι κάπως περίπλοκο να συμπληρωθεί η αίτηση για τη διαμεσολάβηση; Δώστε ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές.

Στόχος μου ήταν το έντυπο της αίτησης να είναι όσο το δυνατόν πιο φιλικό στον πολίτη ο οποίος πρόκειται να αιτηθεί διαμεσολάβησης. Στην αρχή της αίτησης υπάρχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να πληρούνται για να μπορεί ο χρεώστης να υποβάλει αίτηση. Με αυτό τον τρόπο ο αιτητής δε χρειάζεται να καταφεύγει στο Νόμο αφού οι απαραίτητες πρόνοιες της νομοθεσίας τις οποίες πρέπει να γνωρίζει συνοψίζονται στο ίδιο το έντυπο, σε ότι αφορά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να υποβάλει.

Εκτός από τα προσωπικά του στοιχεία, ο αιτητής καλείται να συμπληρώσει στοιχεία σχετικά με το τραπεζικό ίδρυμα το οποίο του παραχώρησε πιστωτική διευκόλυνση, την ίδια την πιστωτική διευκόλυνση (λ.χ. το ύψος του ποσού του δανείου έτσι ώστε να εξετάζεται αν αυτό είναι μέχρι τις €350000) καθώς επίσης και, σε περιπτώσεις όπου ισχύει, λεπτομέρειες σχετικά με πρόταση αναδιάρθρωσης πιστωτικής διευκόλυνσης που δόθηκε στο χρεώστη από το τραπεζικό ίδρυμα. Τέλος, στην αίτηση αναφέρονται ρητά τα απαραίτητα πιστοποιητικά που πρέπει να επισυνάψει ο αιτητής.

Οι αιτητές θα μπορούν επίσης να απευθύνονται στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου η οποία παρέχει χρήσιμες πληροφορίες. Στην ιστοσελίδα θα υπάρχει ειδικό τμήμα με ερωτήσεις και απαντήσεις έτσι ώστε ανά πάσα στιγμή, να απαντώνται συνήθεις ερωτήσεις των αιτητών.

7. Ποια πιστοποιητικά θα πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση;

Τα απαιτούμενα πιστοποιητικά είναι:

- Αντίγραφο της ταυτότητας/διαβατηρίου του αιτητή.
- Πιστοποιητικό από το ΑΠΙ ότι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, ΔΕΝ έχει εκδοθεί απόφαση από δικαστήριο της Δημοκρατίας ή βρίσκεται σε εξέλιξη δικαστική διαδικασία λήψης ή κατοχής ή εκποίησης ακινήτου που αποτελεί αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης με βάση τη σχετική νομοθεσία. Το πιστοποιητικό αυτό θα εκδίδεται από την τράπεζα.
- Η Δανειακή Σύμβαση την οποία συνήψε ο χρεώστης με το ΑΠΙ.

- Πιστοποιητικό από το ΑΠΙ ότι υποβλήθηκαν τα απαιτούμενα στοιχεία όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και το ΑΠΙ έχει ικανοποιηθεί.
- Εάν έχει υποβληθεί στο χρεώστη πρόταση από το ΑΠΙ, τότε πρέπει να επισυνάπτεται αντίγραφο της σχετικής πρότασης στην οποία να φαίνεται η ημερομηνία της υποβολής της.
- Αντίγραφο υποθήκης ή σύμβασης εκχώρησης εξασφάλισης του ακινήτου για το οποίο παραχωρήθηκε η πιστωτική διευκόλυνση όπως αυτή αναφέρεται στο Άρθρο 14Α.
- Πιστοποιητικό ότι το ενυπόθηκο δάνειο είναι κύρια κατοικία, από τον κοινοτάρχη της περιοχής.

Ευχαριστώ θερμά το Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου ο οποίος αποδέχθηκε αίτημά μου όπως οι Τράπεζες εκδίδουν σε πρώτη αίτηση του χρεώστη αριθμό πιστοποιητικών. Έτσι, ο αιτητής θα διευκολύνεται ακόμη περισσότερο.

8. Ποιο είναι το επόμενο βήμα μετά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης;

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ο χρεώστης ο οποίος συμμετείχε στη διαμεσολάβηση διατηρεί το δικαίωμα, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής σε αυτόν της πρότασης του ΑΠΙ, όπως αυτή προκύπτει μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης, να απευθυνθεί στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών του τραπεζικού ιδρύματος. Σε περίπτωση που έχει επιτευχθεί συμφωνία κατά τη διάρκεια της διαμεσολάβησης, θα πρέπει να προωθηθούν οι διαδικασίες από τα ενδιαφερόμενα μέρη για αναδιάρθρωση της πιστωτικής διευκόλυνσης. Σε κάθε περίπτωση, ο διαμεσολαβητής μετά το πέρας της διαδικασίας είναι υποχρεωμένος να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη διαμεσολάβηση στο Γραφείο μου με την οποία να με ενημερώνει, μεταξύ άλλων, αν έχει επιτευχθεί συμφωνία ή όχι.

